Migrációs Körkép

2022.04.04. || 14. szám

Tisztelt Olvasónk!

Megjelent Migrációs Körképünk legfrissebb száma, amely az európai és a nemzetközi migrációs trendekkel kapcsolatos híreket, aktuális eseményeket szemlézi.

EURÓPA

Német Iszlám Állam támogatókat szállítottak haza egy szíriai fogolytáborból

A Spiegel információi szerint a német külügyminisztérium mentőakciót szervezett tíz német, az Iszlám Államot támogató nő és huszonhét gyermek kiszabadításáért. A személyeket Rojban, egy kurdok által őrzött táborban tartották fogva, ugyanis a területen már sikerült felszámolni a szervezet aktivitását. Az akciót az Egyesült Államok segítségével hajtották végre. Legalább hat nő ellen elfogatóparancs van érvényben Németországban a terrorista csoporthoz történő csatlakozás miatt.

[Spiegel]

A háború ellenére is hazaindulnak az ukránok

Meglepő jelenségnek lehetett szemtanúja Przemyśl városa a lengyel-ukrán határon, miután menekültek ezrei indultak haza a háború sújtotta Ukrajnába az orosz invázió ellenére. A lengyel határrendészet legfrissebb adatai szerint múlt keddig körülbelül 13 ezren döntöttek úgy a hazatérés mellett. Becslések szerint több mint 370 ezer menekült tért vissza hazájába Oroszország inváziójának február 24-i kezdete óta. A visszatérések okai változatosak. Egyes menekültek kifogytak megspórolt pénzükből, vagy nem tudtak szállást találni, esetenként nem maradt nekik hely semelyik menekülttáborban. Lengyelországban gyakori ok emellett a megélhetési források (állami támogatások) késedelme is, ami miatt sok ukrán döntött a hazatérés mellett.

[Politico]

Több uniós forrást szeretne kapni Lengyelország a menekültválság kezelésére

A lengyel kormány azt szeretné, ha az Európai Unió új finanszírozási formákat biztosítana a tagállamoknak, amelyek közvetlenül néznek szembe szomszédos országként az ukrajnai háború okozta menekültválsággal. Varsó Berlinnel közösen javasolt új rendszere minden menekült után 1 000 eurót adna a közvetlen befogadóországnak. Eddig Lengyelország fogadta be messze a legtöbb menekültet Ukrajnából, az orosz invázió kezdete óta mintegy 2,4 millió embert. Míg az érkezők egy része nyugatra távozik, a többség bizonyosan Lengyelországban marad. A legnagyobb kormánypárt (PiS) vezetője, Jarosław Kaczyński a múlt héten kijelentette, országa „megérdemel némi segítséget” a nemzetközi közösségtől a helyzet kezelésében, de hozzátette, „nem fognak koldulni” ezért.

[Notes from Poland]

Biztonságos átszállás: gyorsított transzfer Moldovából Romániába azoknak, akik Ukrajnából menekülnek

A moldáv és a román kormány, a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM), valamint az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) támogatásával gyorsított transzfert hoztak létre az Ukrajnából menekülők biztonságos szárazföldi mozgásának támogatására – beleértve a harmadik ország állampolgárait is (pl. ukrajnai vendéghallgatók). Romániából naponta több busz közlekedik Palancába – Moldova legkeletibb pontjára, amely Ukrajnától mintegy 2,5 kilométerre található –, hogy felvegyék a menekülteket. Megérkezésükkor a a hatóságok, humanitárius szervezetek és önkéntesek fogadják a menekülőket. Az IOM csapatai jelen vannak, hogy tájékoztatást nyújtsanak a továbbszállításról és a szállásról, továbbá, hogy tájékoztatást adjanak az emberkereskedelem veszélyéről, vagy éppen a gyermekek biztonságának megőrzéséről.

[ReliefWeb]

Németország 200 millió eurót ajánlott fel az Afganisztán megsegítésére rendezett adomány-konferencián

Az ENSZ, Katar, Nagy-Britannia és Németország nemzetközi adomány-konferenciát szervezett március 31-én az afganisztáni humanitárius válság kezelésére. Az ENSZ adatai szerint 23 millió embert fenyeget éhínség a térségben, és közel 7 millió személy kényszerült már lakóhelyének elhagyására. Becslések szerint 4,4 milliárd dollár értékű humanitárius segítségre lesz szüksége az országnak 2022-ben. A helyzet orvoslása érdekében Németország 200 millió eurót ajánlott fel az afgán népnek.

[Auswärtiges Amt]

Újabb repülőjárattal érkeztek ukrán menekültek Moldovából Németországba

A német kormány által életre hívott, Moldovát és Németországot összekötő légihídon második alkalommal szállítottak ukrán menekülteket. Március 25-én több mint 130, április 1-jén pedig 117 háború elől menekülő személy érkezett német területre. Németország előzetesen 2 500 személy befogadását irányozta elő.

[BMI]

Svájc: az üresen álló lakásokat jelenteni kell a hatóságoknak

Eddig közel 22 ezer ukrán menekült érkezett Svájcba, akiknek elszállásolása nagy kihívást jelent. Éppen ezért a Szövetségi Lakásügyi Hivatal (BWO) felszólította az ingatlanszektor több egyesületét, hogy jelentsék be az üresen álló házakat. Az első két hét alatt mintegy 400 lakást regisztráltak, legtöbbjük nagyvárosokban és az agglomerációban található.

[Nau.ch]

Tömegesen menekülnek Oroszországból Putyin politikájának ellenzői

Ukrajna megtámadását követően megnégyszereződött az *„emigráció”* szóra történő Google-keresések száma Oroszországban. Ausztrália, Törökország, Izrael, Szerbia, Grúzia és Örményország számítanak a legnépszerűbb célországoknak. Az ellenzéki politikai aktivisták és emberi jogvédők mellett sokan a visszafordíthatatlan gazdasági összeomlástól tartva hagyják el szülőhazájukat. Putyin elnök egyik televíziós beszédében politikájának ellenzőit hazaárulónak bélyegezte, kivándorlásukkal kapcsolatban pedig megjegyezte: *„társadalmunk szükségszerű öntisztításon esik át távozásukkal, és e folyamat egyenesen megerősíti hazánkat!”*

[Blic és CNN]

Közel 200 magyar ügyvéd segíti az ukrajnai menekülteket

A Budapesti Ügyvédi Kamara és a Magyar Ügyvédi Kamara által felkarolt speciális jogsegélyszolgálat közel 200 ügyvédet, jogtanácsost, ügyvédjelöltet és jogi előadót vonultat fel. Ők hajlandók *pro bono* segíteni a bajba jutott embereken és az őket segítőkön. Szükség is van ennyi emberre, mivel már a háború első heteiben is több száz megkeresést kaptak. A csoportot dr. Görgényi Orsolya ügyvéddel, a BÜK nemzetközi ügyekért felelős titkárával együtt a társulás kezdeményezője, dr. Szajbert Attila budapesti ügyvéd koordinálja. A kárpátaljai születésű Szajbert akkor szembesült először a menekültek helyzetével, amikor elment a határhoz, hogy felvegye a háború elől menekülő édesanyját. Látta, ahogy csak jönnek az emberek, de az is elég nyilvánvaló volt, hogy fogalmuk sincs a hogyan továbbról, és segítségre szorulnak szinte minden értelemben. Emellett kifejezetten az ukrán ügyvédek támogatására a Budapesti Ügyvédi Kamara elindított egy Második Szakmai Otthon névre hallgató programot is, amelynek a célja az Ukrajnából elmenekült ügyvédek segítése az itteni szakmai életbe való beilleszkedésben. Ez azt jelenti, hogy az ügyvédi irodákban a munkavégzéshez helyet biztosítanak a menekült jogászoknak, és adott esetben szorosabb szakmai együttműködésre is van lehetőség. Az ukrán ügyvédek megsegítése kapcsán az Ukrán Nemzeti Ügyvédi Kamarával is együttműködnek.

[HVG]

Németország a továbbiakban nem vesz részt a líbiai parti őrség kiképzésében

Andrea Sasse német külügyi szóvivő bejelentése szerint, míg Németország egy évvel meghosszabbítja a részvételét az Irini műveletben, addig a líbiai parti őrség kiképzésében a továbbiakban nem vesz részt. A szóvivő a kormány döntését a líbiai parti őrség migránsokkal szembeni bánásmódjával indokolta hivatalosan.

[AP News]

Máltára szállítana 32 migránst a német Sea-Eye NGO

A német Sea-Eye NGO bejelentése szerint a Sea-Eye 4 hajójuk az elmúlt két nap során összesen 106 migránst mentett ki a Földközi-tengerből. A 3 mentőakció során 74 embert vettek a hajó fedélzetére gumicsónakokból, 32 főt pedig egy ukrán teherszállító hajóról vettek át. Az NGO szerint a máltai kormány nem reagált a kikötési kérésükre. Emellett azt kérik a máltai kormánytól, hogy fogadja be az ukrán hajó által kimentett 32 migránst.

[Info Migrants és AP News]

Nem talált illegális visszafordításra utaló nyomokat a görög hatóság

A görög Nemzeti Átláthatósági Hivatal közleménye szerint nem találtak arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a görög rendőrség illegálisan fordított volna vissza migránsokat Törökország felé. 2021 októberében a holland Lighthouse Report oknyomozó szervezet mutatott be 635 videót, amelyek véleményük szerint a görög parti őrség illegális tevékenységét bizonyítják.

[AP News]

###

AFRIKA

Magyarország segített az ukrajnai szomáli menekülteknek

Magyarország jelentős segítséget nyújtott a korábban Ukrajnában tanuló szomáli menekülteknek. Hazánk mind a hazatérésben, mind az elhelyezésben komoly támogatást nyújtott a kelet-afrikai ország állampolgárainak.

[Hiiraan]

100 000 etióp állampolgárt deportálnak Szaúd-Arábiából

Etiópia és a Szaúd-Arábiai Királyság kétoldalú megállapodása értelmében várhatóan több mint 100 000 etióp migránst deportálnak Szaúd-Arábiából. A hazatelepítésük március 30-án kezdődött meg. A visszatérők humanitárius segítséget és védelmi szolgáltatásokat kapnak érkezéskor a kormányhatóságoktól, az IOM-től és más nemzetközi partnerektől.

[IOM]

Offenzívát indítottak a mali kormányerők

A mali kormányerők egyhetes offenzívájuk során saját bevallásuk szerint 203 dzsihádista felkelővel végeztek. A nyugat-afrikai ország az elmúlt években a szélsőséges iszlamisták fellegvárává vált. A helyi lakosság szerint a hadsereg atrocitásokat is elkövetett a műveletek során. A térség hárommillió menekültnek ad otthont.

[Voanews]

###

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

ENSZ tényfeltáró bizottság: borzasztó a migránsok helyzete Líbiában

Az Egyesült Nemzetek Szervezete tényfeltáró bizottságot küldött Líbiába, hogy dokumentálja az ott tartózkodó bevándorlók vallomásait a fogva tartási központokban elkövetett jogsértésekről. A bizottság jelentésében kifejtette, hogy a migránsok a líbiai sivatagban található tömegsírokról tettek említést, valamint olyan jogsértésekről számoltak be, amelyeket a bizottság egyik tagja "borzasztónak" minősített.

[Info Migrants]

Marokkó: újabb halálesetek és letartóztatások

Két migráns meghalt, miután elsüllyedt egy Kanári-szigetek felé tartó hajó – jelentette a marokkói hírügynökség. Ezzel párhuzamosan a marokkói hatóságok 236 bevándorlót tartóztattak le több rendőri akció során Tarfayában és El-Ajúnban, Nyugat-Szahara fővárosában. A műveletek eredményeként három gumicsónakot, két motort és több hordó benzint foglaltak le. A marokkói hírügynökség hozzátette, hogy a biztonsági szolgálatok a közelmúltban fokozták tevékenységüket az illegális bevándorlás elleni harc jegyében.

[Euronews Arabic]

Már 500 ezer szíriai tért haza önkéntesen Törökországból

Savaş Ünlü, a török Migráció Menedzsment Igazgatóság vezetője a katari Doha Fórumon kijelentette, hogy már félmillió szíriai tért haza önkéntesen az országból. Ankara jelenleg 4 millió ember segélyezésében vesz részt Szíria északi részén, ami mellett a háborúban elpusztított infrastruktúra helyreállításából is kiveszi a részét. Törökországban hivatalos adatok szerint 3,7 millió szíriai menekült él. Jelenlétük a gazdasági válsággal együtt súlyos társadalmi feszültségeket szült, melyek miatt a 2023-as választásokra készülő kormányzat jelenleg vesztésre áll az ellenzékkel szemben.

[Daily Sabah]

Biztonsági akadémiát nyit az IOM Libanonban

Az IOM libanoni állami szervekkel közösen nyitotta meg biztonsági akadémiáját a libanoni Damour városában. Az intézményben a libanoni határőrség tagjait készítik fel a határok korszerű igazgatására, valamint az illegális migráció elleni hatékony küzdelemre.

[Nahar Net]

###

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

Eurostat: a nem uniós állampolgárok az EU lakosságának 5,3%-át teszik ki

Az Eurostat legfrissebb adatai szerint 2021. január 1-jén 23,7 millió nem uniós állampolgár élt az Európai Unió területén, ami az EU lakosságának 5,3%-át teszi ki. Emellett 13,7 millióan éltek az EU valamelyik tagállamában egy másik uniós ország állampolgáraként. Abszolút értékben az EU-tagállamokban élő külföldi állampolgárok közül a legtöbben Németországban (10,6 millió fő), Spanyolországban (5,4 millió fő), Franciaországban és Olaszországban (5,2-5,2 millió fő) éltek. A nem uniós állampolgárok ebben a négy tagállamban együttesen az összes EU-tagállamban élő nem uniós polgárok 70,3%-át adták.

[Eurostat]

Elindult az Európa Tanács új HELP eDesk-funkciója a menedékjoggal foglalkozó ügyvédek számára

A 2022. februári orosz támadást követően kibontakozó ukrajnai háború és annak tragikus következményei Európában – beleértve az Ukrajnával szomszédos országokban és azokon túl is megjelenő nagyszámú menekültet – azonnali cselekvést követelnek – jelentette ki az Európa Tanács. A nemzetközi szervezet azonnali lépéseket tett a háborús menekültek (főleg nők, lányok és fiúk) beáramlásával foglalkozó leginkább érintett országok jogászainak segítésére a Jogi Szakemberek Emberi Jogi Oktatási Programja (HELP) keretében. E rugalmas kezdeményezés mellett működik még az Európai Unió által finanszírozott ún. „HELP in the EU III" projekt is. Mivel az európai ügyvédi kamarák a HELP-hálózat tagjai, a HELP-oktatók (köztük sok menekültügyi/migrációs szakértő) komoly szakmai háttérrel rendelkeznek, a HELP pedig gyorsabbak reagálhat személyre szabott jogi támogatással. 2022. március 1-től virtuális menekültügyi/migrációs HELP eDeskeket hozott létre az Európa Tanács, amelyeket a HELP-oktatók és jogi szakértők irányítanak, közösen az Ukrajnával határos négy EU-tagállammal (Románia, Szlovákia, Magyarország és Lengyelország). Az uniós pénzügyi támogatással megvalósuló kezdeményezés célja az Ukrajnából érkező menekülteket segítő ügyvédek hatékony támogatása. Ugyanez a program Moldovában egyébként az Európa Tanács saját finanszírozásában valósult meg.

[Council of Europe]

Az EU a biztonságos élelmiszerellátást szorgalmazza

Az Európai Parlament Ukrajna számára sürgősen jelentős mennyiségű élelmiszersegélyt kér, és az uniós élelmiszer-termelés függetlenedését szorgalmazza. A parlament március 24-én 413 szavazattal, 120 ellenszavazat és 49 tartózkodás mellett állásfoglalást fogadott el arról, hogy Ukrajna orosz megtámadása nyomán az uniónak sürgősen tervvel kell előállnia az uniós és globális élelmezésbiztonság fenntartására. A képviselők az állásfoglalásban azonnali élelmiszersegélyt kérnek Ukrajna számára, és közben újragondolnák az unió élelmiszer-termelési stratégiáját. Az Oroszország által indított háború súlyos hatással lesz Ukrajna élelmezésbiztonságára, ezért a parlament jelentős mennyiségű humanitárius élelmiszersegélyt vár az uniótól és a nemzetközi közösségtől. Az uniónak emellett az elzárt fekete-tengeri kikötők kiváltására Ukrajnába vezető, illetve onnan kiinduló élelmiszer- és áruszállítási folyosókat kellene nyitnia – vélik a képviselők. Az ukrán gazdálkodókat pedig el kell látni az Ukrajnában most nehezen elérhető vetőmagokkal, üzemanyaggal és műtrágyával.

[Európai Parlament]

Az IOM 128 millió dollár támogatást kér a rohingya menekültek és a befogadó közösségek támogatására

Az IOM 128 millió dollár támogatást kér 1,4 millió menekült és az őket befogadó közössége támogatására Cox's Bazarban, Bangladesben. 2017 óta több mint 900 000 rohingya menekült keresett menedéket az országban, ami hatalmas terhet ró a befogadó közösségekre. A bangladesi kormány, valamint a helyi és a nemzetközi közösség a kezdetektől humanitárius segítséget nyújtott, azonban a szükségletek óriásiak, melyek biztosítása a folyamatos támogatástól függ.

[IOM]

IOM: Afganisztán a nemzetközi közösség segítségére szorul

Afganisztán kritikus fordulópont előtt áll – az évtizedes konfliktusok, a természeti katasztrófák és a politikai változások folyamatosan mélyülő humanitárius válságba taszították az országot. Ez az oka annak, hogy több millió belső menekült él Afganisztánban, miközben több ezer ember lépi át az országhatárokat a jobb megélhetés reményében. Az afgán lakosság nagy része utolsó utáni tartalékait éli fel, és soha nem látott mértékben szorul a nemzetközi közösség anyagi támogatására. Az IOM Átfogó Cselekvési Tervén keresztül ezt igyekszik enyhíteni. A nemzetközi szervezet becslései szerint 24 millió rászorulónak tudnak majd segíteni.

[IOM]

###

AMERIKA

Ismét nőtt a migrációs nyomás az USA dél határán

2022 februárjában az Egyesült Államok határőrsége 164 973 irreguláris migránst tartóztatott fel az ország déli határán, amely 7%-os növekedés az előző hónapban közzétett adatokhoz képest (154 745 fő). Hét hónapos csökkenés után ismét növekedett az Északi-háromszögből (Guatemala, El Salvador, Honduras) érkezők száma, 2022 februárjában 39 178 elfogott migráns volt ezeknek az országoknak az állampolgára, amely 24%-os növekedés a januári adattal összevetve (31 658 fő). 2022 februárjában az elfogott migránsok 33%-a (54 585 fő) az USA közvetlen szomszédságán kívülről érkezett, azaz nem Mexikó vagy az Északi-háromszög országainak állampolgára.

[CBP]

USA: felfüggesztik egy járványügyi szabály alkalmazását a határon, megakadályozva az azonnali kiutasítást

Joe Biden demokrata amerikai elnök kormánya májustól nem fogja alkalmazni azt a speciális járványügyi szabályt (Title 42), amely lehetővé teszi a migráns családok azonnali kiutasítását a határon. A szabály még 2020 márciusában, Donald Trump elnökségének idején lépett érvénybe a koronavírus-járvánnyal összefüggésben, Joe Biden beiktatásának napján pedig csak a kísérő nélkül érkező gyermekekkel szemben függesztették fel az alkalmazását. Az elmúlt 24 hónapban az USA határőrsége 1,7 millió migránst fordított vissza a határon a járványügyi szabályra hivatkozva. Alkalmazásának eltörlése minden előrejelzés szerint növelni fogja az USA déli határára nehezedő migrációs nyomást. A hatóságok kapacitásbővítéssel készülnek a déli határon várható embertömegre, a legnagyobb félelmük az, hogy a Del Rio határszektor tavalyi katasztrófája meg fog ismétlődni. 2021 szeptemberében ugyanis körülbelül 10 000 haiti migráns torlódott fel a texasi határszakaszon, több ezer főnek egy híd alatt kellett napokat várnia arra, hogy az USA határőrsége nyilvántartásba vegye.

[The Washington Post]

###